

PLA D'ATENCIÓ A LA DIVERSITAT

CIFP Son Llebre

Aprovat: octubre 2017
Revisat: octubre 2019

ÍNDEX

Introducció	3
Contextualització	3
Objectius	4
Normativa	4
Mesures ordinàries de suport	5
Mesures específiques de suport	9
Organització dels recursos humans i materials	9
Principis i organització acció tutorial	9
Detecció, identificació i valoració necessitats	10
Seguiment evolució dels alumnes NESE	10
Avaluació i seguiment del pla	11

Introducció

Tots els alumnes, amb independència de les seves especificitats individuals o de caràcter social, tenen dret a una educació adequada a les seves necessitats i característiques. Les mesures d'atenció a la diversitat han d'orientar-se a donar resposta a les necessitats educatives dels alumnes perquè puguin assolir els objectius i, si és el cas, les competències bàsiques de les diverses etapes educatives. El **Pla d'Atenció a la Diversitat (PAD)** és el document en el qual cada centre adequa la intervenció educativa a les característiques i necessitats dels seus alumnes.

L'atenció a la diversitat s'ha de regir pels **principis** de qualitat, equitat, igualtat d'oportunitats, normalització, integració i inclusió i igualtat entre dones i homes, i ha de garantir l'accessibilitat universal i la cooperació de la comunitat educativa.

Contextualització

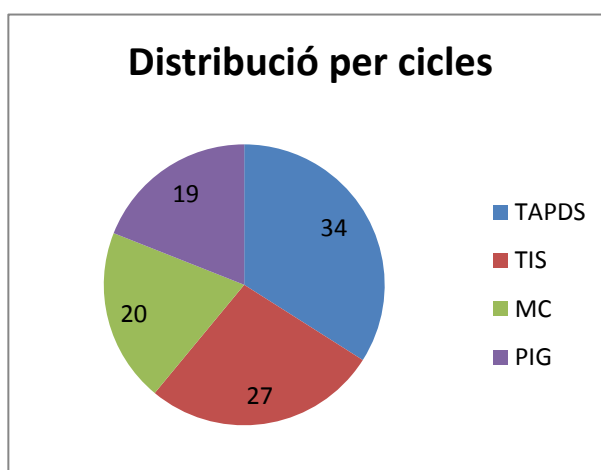
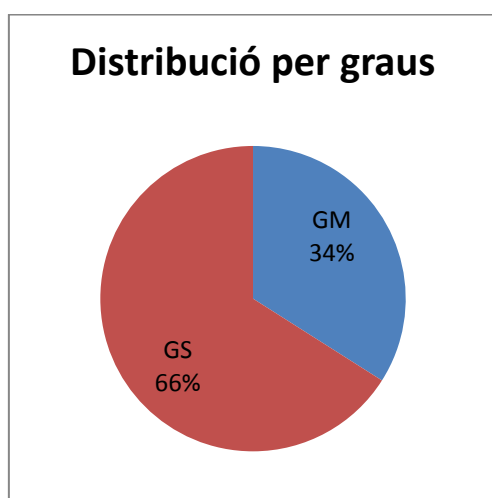
El CIFP Son Llebre es troba ubicat a Es Pla de na Tesa (Marratxí) i la seva oferta formativa contempla diverses accions formatives conduents a l'obtenció de títols de formació professional i certificats de professionalitat de la família professional de Serveis socioculturals i a la comunitat (àrea professional de l'Atenció Social).

Per tant, dins les nostres instal·lacions conviuen alumnat i/o usuaris amb aspiracions i necessitats molt diverses:

- Alumnat matriculat a cicles formatius de grau mitjà i superior (oferta de la Conselleria d'Educació, Universitat i Recerca)
- Alumnat inscrit a un Certificat de Professionalitat de nivell 2 i 3 (oferta del Servei d'Ocupació de les Illes Balears)
- Candidats i candidates que s'inscriuen al procediment d'acreditacions de qualificacions professionals a través de la seva experiència laboral (convocatòries de l'Institut de les Qualificacions Professionals de les Illes Balears)

Fent un estudi estadístic de l'alumnat matriculat

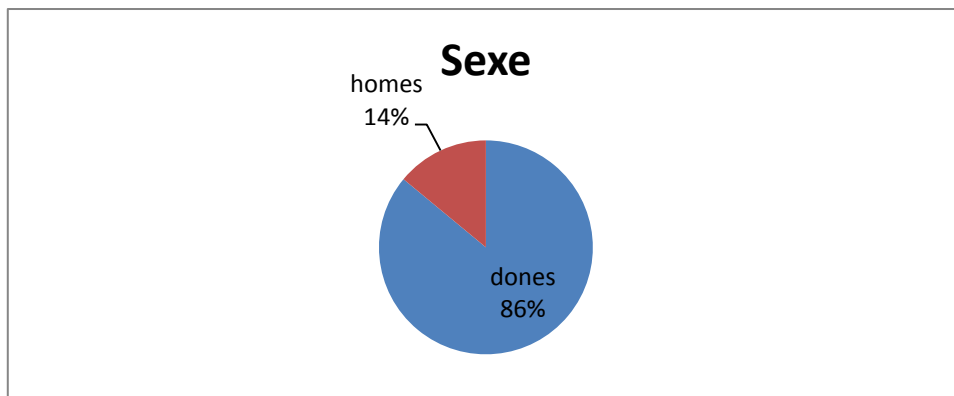
Pel que fa als cicles formatius de grau mitjà i/o superior, **l'alumnat** matriculat en el curs 2019-20 són 205 alumnes dels quals un 34% corresponen a Grau Mitjà i un 66% a Grau Superior.

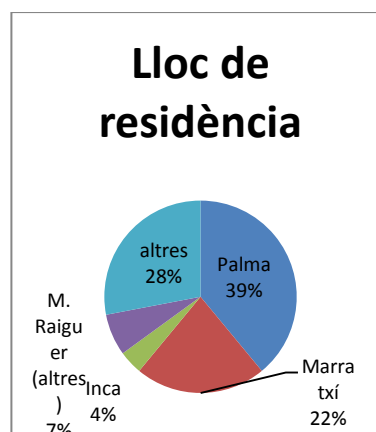
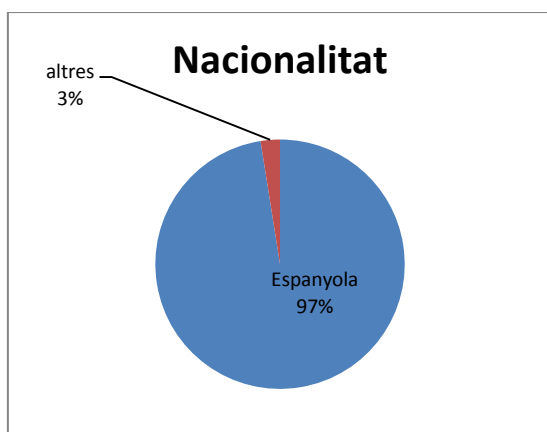
Per **cicles**, un 27 % corresponen a matrícula d'alumnes del CFGS d' Integració Social i un 20% a Mediació Comunicativa i un 19% al CFGS de Promoció de la Igualtat de Gènere.

Seguint les variables sociològiques podem fer el perfil del nostre alumnat:

El 97% és de nacionalitat espanyola i el 86% del total de l'alumnat són dones.

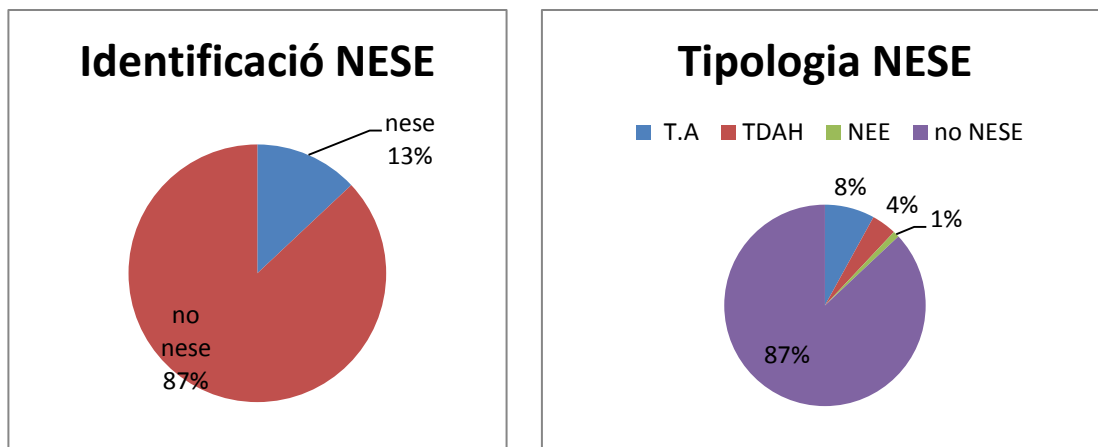

Pel que fa al lloc de residència majoritàriament són del municipi de Palma i Marratxí.

Llavors, el perfil de l'alumnat atenent altres variables relacionades amb el procés d'aprenentatge són:

Del total d'alumnes matriculats durant aquest curs escolar, un 14% consta en el gestib que presenten **Necessitats Específiques de Suport Educatiu** (NESE) i, entre aquest, un 1% són alumnes de Necessitats Educatives Especials (NEE).

Les dades varien molt poc respecte als cursos anteriors.

Objectius

- Organitzar les mesures d'atenció a la diversitat per a tot l'alumnat del centre, per tal de donar una resposta de qualitat a nivell de centre, de grup i individualment.
- Decidir els procediments per garantir que hi hagi constància escrita de les mesures d'atenció a la diversitat que es prenguin i que el procés tenguí continuïtat d'un curs a un altre independentment dels canvis de curs i/o de professorat.
- Facilitar una via per a decidir col·laborativament la resposta educativa a la diversitat més adequada en cada cas, tot tenint en compte les mesures ordinàries i específiques establertes.
- Establir els criteris generals de l'organització dels recursos personals de què es disposi cada curs per a ajustar-los a les necessitats grupals i/o individuals de l'alumnat que precisi d'aquestes mesures.

Normativa

ATENCIÓ A LA DIVERSITAT

- Decret 39/2011, de 29 d'abril, pel qual es regula l'atenció a la diversitat i l'orientació educativa als centres educatius no universitaris sostinguts amb fons públics (BOIB núm. 67 del 05/05/2011)

Article 12. Mesures en l'àmbit de la formació professional i els ensenyaments de règim especial

1. En l'àmbit de la formació professional, l'ensenyament i l'avaluació dels alumnes amb necessitats específiques de suport educatiu s'han de fer amb **metodologies inclusives i adaptades a les característiques d'aquests alumnes**. A aquest efecte, els centres han de disposar de **mesures i instruments de suport i de reforç** per assessorar i orientar l'alumne.

2. Als cicles formatius, cada família professional ha de dedicar un temps setmanal de l'horari lectiu d'un professor a **tasques de suport** a alumnes que en necessitin per reforçar l'assoliment de les capacitats terminals, dels continguts, de la terminologia específica i d'altres aspectes d'aquests ensenyaments.

...

4. S'han d'aplicar les **mesures ordinàries de suport** recollides en l'article 9 d'aquest Decret als alumnes amb necessitats específiques de suport educatiu matriculats a cicles formatius o a ensenyaments de règim especial, a fi que aquests alumnes puguin obtenir la titulació de l'especialitat corresponent o les certificacions necessàries per accedir al món laboral amb una formació adequada.

5. S'ha d'organitzar un **itinerari formatiu** per als alumnes amb **necessitats educatives especials** que prevegi el temps necessari per assolir els objectius dels ensenyaments que cursin i les possibles ajudes necessàries. Aquestes ajudes han de fer referència al **suport d'especialistes** en el procés d'ensenyament-aprenentatge i en el procés **d'inserció sociolaboral** quan sigui el cas.

Article 9. Mesures ordinàries de suport

1. Són mesures ordinàries de suport les **estratègies organitzatives i metodològiques** que possibiliten l'adequació del currículum al context sociocultural del centre i a les característiques dels alumnes, amb l'objectiu d'eliminar barreres a l'aprenentatge i fomentar la participació.

2. Les mesures ordinàries de suport tenen com a finalitat proporcionar una atenció adequada a cada alumne per tal que assoleixi els objectius i, si és el cas, les competències bàsiques de cada etapa.

3. La **decisió** d'adoptar una o unes determinades mesures ordinàries de suport en un grup o en un alumne correspon a **l'equip docent**, juntament amb el **cap d'estudis**, amb l'assessorament, si cal, del **servei d'orientació educativa**.

4. Els centres docents han de dur a terme adaptacions curriculars (AC) quan sigui necessari, a fi de facilitar l'accessibilitat al currículum i atendre les necessitats de tots els alumnes. Es consideren mesures ordinàries les següents:

a) Les **adaptacions curriculars no significatives**, que són les modificacions dels elements del currículum que no afecten el grau de consecució dels objectius generals ni de les competències bàsiques.

b) Les **adaptacions d'accés** al currículum, que són les modificacions que faciliten i possibiliten el desenvolupament curricular i que es refereixen als elements organitzatius, als recursos de tot tipus i a l'optimització d'aquests.

FORMACIÓ PROFESSIONAL

- Decret 91/2012, de 23 de novembre, pel qual s'estableix l'ordenació general de la formació professional del sistema educatiu en el sistema integrat de formació professional a les Illes Balears (BOIB núm 177 de 29/11/2012)

- Ordre de la consellera d'Educació, Cultura i Universitats de 18 de febrer de 2014 de modificació de l'Ordre de la consellera d'Educació i Cultura de 13 de juliol de 2009 per la qual es

regula l'organització i el funcionament dels cicles formatius de formació professional del sistema educatiu que s'imparteixen d'acord amb la Llei orgànica 2/2006, de 3 de maig, d'educació, a les Illes Balears, en la modalitat d'ensenyament presencial (BOIB núm. 30 de 04/03/2014).

Mesures ordinàries de suport

Tal com s'ha exposat a l'apartat de normativa, a l'àmbit de la formació professional només s'apliquen **mesures ordinàries de suport**, enteses com aquelles "estratègies organitzatives i metodològiques que possibiliten l'adequació del currículum al context sociocultural del centre i a les característiques dels alumnes, amb l'objectiu d'eliminar barreres a l'aprenentatge i fomentar-ne la participació en les activitat d'ensenyament i aprenentatge".

La **decisió** d'adoptar una o unes determinades mesures ordinàries de suport en un grup o en un alumne correspon a l'equip docent, juntament amb el cap d'estudis, amb l'assessorament, si cal, del servei d'orientació educativa.

A CIFP Son Llebre, aquestes mesures ordinàries es concreten en:

- La programació d'aula
- Les adaptacions curriculars no significatives i d'accés
- Les mesures metodològiques, organitzatives i de suport

A. La programació d'aula

A partir d'una programació d'aula oberta i flexible s'aconsegueix donar resposta a gran part de les necessitats del nostre alumnat, derivada de la diversitat de característiques, capacitats, interessos que anem trobant any rere any en el nostre centre. Com més flexible pugui ser aquesta programació, dins el marc del currículum, menys necessàries seran les adaptacions curriculars individuals o altres mesures.

Aquesta flexibilitat pot implicar, per una banda, adaptar el grau d'assoliment de les diverses activitats d'aprenentatge i d'avaluació de l'aula a les diverses característiques dels nostres alumnes, sempre complint els mínims prescriptius; i, per altra banda, programar les activitats d'aula i metodologia a fi que es treballin diversitat de competències, habilitats i canals de recepció d'informació. Aquests dos aspectes es poden concretar de la següent manera:

- Aplicant metodologies pensant en aquells alumnes amb més dificultats i d'aquesta manera, beneficia a tots els alumnes: activitats d'ensenyament i aprenentatge que l'alumne sigui un membre actiu i no passiu per l'assoliment dels continguts.
- Dissenyant activitats àmplies amb diversos graus de dificultat i nivell de realització. Tasques multinivell: els diferents nivells de resolució de les tasques permet incorporar-hi alumnes amb diferents graus de competència; és recomanable, quan es fan posades en comú (correccions, explicacions compartides...), permetre inicialment la participació dels alumnes amb més baix nivell competencial per anar incrementant, gradualment, la complexitat de les aportacions.
- Dissenyar activitats diferents, amb diverses metodologies, per a treballar un mateix contingut.
- Diversificant els mètodes, procediments i instruments d'avaluació, a fi de permetre que l'alumne pugui demostrar el que realment sap, i no sempre condicionar-ho a l'habilitat lingüística: el predomini quasi absolut del llenguatge verbal fa sovint que alguns alumnes no puguin seguir les classes, "desconnectin"; hem de contemplar, en la mesura que es pugui, l'ús d'expressions o recursos gràfics, sonors, experimentals... Les fotografies, les pel·lícules, els esquemes o mapes conceptuals, la representació gràfica

dels problemes, els experiments de laboratori, el contacte directe amb la realitat que s'estudia (amb visites a l'aula, sortides...) fan que alguns alumnes amb dificultats d'abstracció puguin assolir els objectius proposats.

Metodologies flexibilitzadores i afavoridores de l'atenció a la diversitat:

- Globalització de continguts: és partir d'un centre d'interès o unitat didàctica i ensenyar i aprendre continguts referents a diversos mòduls.
- Treball per projectes: El treball per projectes és una opció metodològica que pretén fomentar entre els alumnes un tipus diferent d'aprenentatge, centrat en les seves pròpies motivacions, on els propis alumnes es qüestionen un tema d'estudi, fan una cerca d'informació (llibres, revistes, enciclopèdies, internet...), reelaboren aquesta informació i la sistematitzen. En la major part dels casos, el tema del projecte el trien els mateixos alumnes. Un cop triat, es plantegen que saben sobre aquell tema i que voldrien saber, i organitzats en petits grups, cerquen informació fins poder arribar a respondre els seus interrogants. Resoldre els problemes que es van generant al llarg del desplegament del projecte convida a endinsar-se en el contingut dels diferents mòduls o àmbits.
- Grups cooperatius: L'ús de tècniques de treball en petit grup pot afavorir la participació i el progrés dels alumnes, sigui quin sigui el seu nivell competencial. La col·laboració, el suport o la tutorització entre iguals pot ser una magnífica forma de comprometre tothom en el progrés del grup i d'alleugerir el pes i la dificultat que tots els ensenyants sentim, sovint, en no poder atendre personalment cadascuna de les necessitats que es plantegen a l'aula.
- Parella tutorial: L'estratègia didàctica de la parella tutorial aprofita la capacitat de mediació de l'alumnat per tal que l'alumne tutorat aprengui un contingut nou i l'alumne tutor aprofundeixi en els continguts que ha d'ajudar a aprendre. La rellevància d'aquesta estratègia rau en que reconeix i aprofita la diferència de nivells dels alumnes (que tradicionalment s'ha vist com un problema) per produir aprenentatge, millorar les expectatives de l'alumnat i millorar el clima de l'aula

Temporalització i responsables:

1. A la reunió d'equip educatiu de principi de curs l'orientador informará dels casos NESE que surten al Gestib i de la informació que es té d'aquests casos al CIFP Son Llebre (en cas d'alumnes que el curs anterior ja fossin al centre) i, es proposarà mesures generals a tenir en compte a l'hora de fer les programacions d'aula.

2. Cada professor a la seva programació recollirà els elements flexibilitzadors i d'atenció a la diversitat que preveu per aquell curs. El professorat podrà sol·licitar assessorament de l'orientador, si ho considera oportú.

3. En les següents reunions d'equip educatiu i les sessions d'avaluació es reflexionarà sobre el desenvolupament d'aquestes mesures i si cal introduir-ne canvis. En aquestes sessions es pot demanar l'assessorament de l'orientador.

4. En la memòria, cada docent recollirà les accions per a la flexibilització de la programació d'aula i l'atenció a la diversitat, indicant millores pel curs següent, si escau.

B. Les adaptacions curriculars no significatives i d'accés

A l'àmbit de la formació professional només podem fer adaptacions que no modifiquin substancialment els objectius, continguts o criteris d'avaluació. Per això, les adaptacions possibles són les no significatives i les d'accés.

- Adaptacions curriculars no significatives, són les modificacions dels elements del currículum que no afecten el grau de consecució dels objectius generals ni de les competències professionals.
- Adaptacions d'accés, són les modificacions que faciliten i possibiliten el desenvolupament curricular i que es refereixen als elements organitzatius, als recursos de tot tipus i a l'optimització d'aquests. Són mesures d'adequació de l'espai, el mobiliari, els recursos didàctics (per compensar necessitats d'accés físic), l'ús de sistemes o codis distints/complementaris, suports lingüístics específics (per compensar necessitats de comunicació).

Temporalització i responsables:

1. En el cas d'alumnes que el curs anterior ja eren al centre: en la reunió d'equip docent de principi de curs l'orientador exposarà les adaptacions per aquell alumne en el curs anterior i les propostes de millora per aquest. En reunions posteriors l'equip docent decidirà quines mesures mantenir i quines no. En aquestes sessions es pot demanar l'assessorament de l'orientador.

En el cas d'alumnes nous, en la segona reunió d'equip docent (avaluació inicial), s'exposaran les necessitats detectades per cada alumne NESE i conjuntament l'equip docent decidirà quines mesures aplicar. En aquestes sessions es pot demanar l'assessorament de l'orientador.

2. En aquells casos en què en equip docent s'hagi decidit que cal implementar una ACNS o ACA, **cada docent** serà el responsable d'elaborar les adaptacions curriculars dels seus alumnes. El professorat podrà sol·licitar assessorament de l'orientador, si ho considera oportú.

3. Les ACNS i ACA han de quedar recollides en el corresponent **Document Individual NESE**. Així, cada professor les enviarà al tutor, que serà el responsable d'elaborar el document. Els tutors podran sol·licitar assessorament i ajuda de l'orientadora, si ho consideren oportú.

4. Les ACNS i ACA es revisaran a les sessions d'equip educatiu, a no ser que es detecti algun aspecte urgent.

5. A final de curs es valorarà l'adequació de les mesures preses i es proposaran propostes de millora pel curs vinent. El tutor recollirà aquesta informació al Document Individual NESE i a final de curs el deixarà dins l'expedient de l'alumne a secretaria.

C. Mesures metodològiques, organitzatives i de suport

Com a norma general la mesura ordinària de suport individual es farà dins el grup-classe atès que és el lloc on es produeixen les dificultats d'aprenentatge i, també, el lloc on es poden resoldre.

Totes les mesures de suport es planificaran en el marc de les reunions d'equip educatiu.

- Desdoblament del grup-classe: actualment a atenció higiènica i atenció sanitària.
- Dos professors dins l'aula: actualment es dóna aquest cas en els mòduls d'habilitats socials i promoció de l'autonomia personal (mòduls amb hores en llengua anglesa)

Per aquest curs es vol plantejar la possibilitat de que hi pugui haver dos professors (o suport orientadora), en algun grup nombrós o amb un elevat nombre d'alumnes NESE, durant algunes

hores per tal de poder usar també les següents estratègies didàctiques i afavorir les metodologies flexibles exposades a l'apartat de programació d'aula:

- Grup interactiu: són agrupaments heterogenis del grup-classe dirigits per un adult de manera que a l'aula es fan simultàniament diverses activitats, i els alumnes cada cert temps canvien d'activitat.
- Els agrupaments heterogenis: tipologia d'agrupament que recull i representa la diversitat del grup aula.
- Treball cooperatiu

Mesures específiques de suport

No tenen aplicació en l'àmbit de la Formació Professional. Tot l'alumnat NESE, inclosos els NEE i els d'AACC, s'atenen amb mesures ordinàries de suport.

Organització dels recursos humans i materials

Actualment no disposam d'equip de suport al nostre centre. Durant el curs se valorarà la possibilitat d'organitzar un sistema de suport (amb l'orientadora) a partir de les necessitats dels diferents grups. En una reunió de departament s'acordaran els grups que tenen suport i la seva prioritització.

Si escau es pot fer sol·licitud d'assessorament de recursos o equips específics a través dels protocols establerts pel Servei d'Atenció a la Diversitat.

Principis i organització de l'acció tutorial

L'acció tutorial té per finalitat contribuir, en col·laboració amb les famílies, al desenvolupament personal i social de l'alumnat en els aspectes intel·lectual, emocional i moral, d'acord amb la seva edat, i comporta el seguiment individual i col·lectiu de l'alumnat per part de tot el professorat i ha de permetre a l'alumnat assolir una maduresa en el seu procés de formació personal i integració en la societat.

És en aquest sentit que l'acció tutorial, **recollida al PAT**, desenvolupada per tot el professorat del centre, en els seus diversos àmbits d'actuació, també contribueix a l'atenció a la diversitat.

Els **principis** de l'acció tutorial es concreten en els següents objectius:

- Contribuir a la integració de l'alumnat en els grups classe i en el centre
- Afavorir un clima de convivència, tolerància i col·laboració que permeti un bon ambient de treball
- Fomentar la participació en la vida escolar i l'adequada relació i interacció entre els distints integrants de la comunitat educativa.

- Contribuir a la personalització de l'educació, fomentant la confiança entre alumnat i professorat a l'hora d'abordar possibles dificultats
- Afavorir els processos de maduresa i desenvolupament personal de l'alumnat.
- Orientar en la vida i per la vida, a partir d'un procés d'autoconeixement, autoestima i de la realitat del seu entorn.
- Millorar el rendiment de treball escolar de l'alumnat i de la pràctica docent, així com preveure les dificultats d'aprenentatge i donar la millor resposta educativa possible d'acord a les característiques de l'alumnat i el context.
- Contribuir a la millora de les competències clau de l'alumnat
- Dotar de coherència a l'acció educativa desenvolupada en els diversos equips docents
- Contribuir a la maduresa vocacional de l'alumnat per tal que pugui anar configurant un projecte de vida auto-realitzador amb el qual es vulgui i pugui comprometre.
- Proporcionar a l'alumnat informació general per tal d'orientar-lo en el seu procés d'aprenentatge

Detecció, identificació i valoració de les necessitats

La majoria dels alumnes amb NESE ja arriben identificats i valorats dels centres d'origen. No obstant, ens trobam amb casos que pot esser necessària una avaluació psicopedagògica per valorar i/o revisar necessitats específiques de suport educatiu.

En qualsevol cas la detecció correspon als equips educatius, sota la coordinació del tutor. Per a dur a terme aquesta detecció l'equip educatiu ha de recollir, analitzar i valorar la informació rellevant sobre els diferents elements que intervenen en el procés d'ensenyament i aprenentatge, sobre l'alumne i el seu context; per a fer aquesta tasca tenen el suport i assessorament de l'orientadora.

A la reunió d'equip educatiu de principi de curs l'orientadora informará dels casos NESE que surten al Gestib i de la informació que es té d'aquests casos al CIFP Son Llebre (en cas d'alumnes que el curs anterior ja fossin al centre) i, conjuntament tot l'equip proposarà mesures generals a tenir en compte a l'hora de fer les programacions d'aula. En la segona reunió d'equip docent (avaluació inicial), s'exposaran les necessitats detectades per cada alumne NESE, contrastant la informació que teníem en la primera reunió.

En cas que el professorat detecti dificultats que poden fer sospitar que l'alumne presenti necessitats educatives de suport educatiu el/la tutor/a complimentà una **sol·licitud d'intervenció del departament d'orientació** i farà signar a l'alumne/a si es major d'edat o al seus pares/tutors si es menor el **full d'assabament**. i l'orientadora iniciaria un procés d'avaluació psicopedagògica o de recollida d'informació, conjuntament amb el professorat, per determinar si presenta o no necessitats educatives de suport educatiu.

Amb aquests alumnes, paral·lelament a la detecció de necessitats, l'equip educatiu, coordinat pel tutor o per la tutora, ha **d'iniciar la resposta educativa** d'acord a les mesures ordinàries de suport, la qual s'ha d'anar adaptant segons el desenvolupament del procés de detecció o avaluació psicopedagògica. Si les mesures ordinàries de suport implementades inicialment a nivell més general s'han mostrat insuficients, s'han de dissenyar i implementar altres mesures ordinàries, d'acord amb la informació obtinguda en el procés d'avaluació psicopedagògica.

Per això el protocol a seguir ser: observació dins l'aula, aplicació de mesures ordinàries, demanda al departament d'Informació i orientació professional, intervenció de l'orientadora i proposta educativa per part de l'orientadora a l'equip educatiu i decisió de l'equip educatiu de les mesures a implementar.

Quan s'identifiquin **necessitats específiques de suport educatiu** en un alumne, l'orientadora realitzarà l'informe d'intervenció (alumnat NESE no NEE) o el dictamen d'escolarització i informe psicopedagògic (alumant NEE i AACC). A més introduirà al Gestib les NESE per tal que en quedi constància.

Seguiment de l'evolució dels alumnes NESE

En cada una de les **reunions d'equip educatiu** es parlarà de l'evolució de cada alumne NESE. L'orientadora assistirà a aquestes reunions (quan hi hagi NESE en el grup), per tal d'assessorar quan sigui necessari i recordar el procés de seguiment d'aquest alumnat i la documentació associada. La **tutora o el tutor** recollirà la informació i acords que sorgeixin en aquestes reunions i, en el cas **d'alumnes amb ACNS i ACA**, la inclourà a l'informe individual. Almenys, a final de curs, recollirà les propostes de millora pel curs següent i a principi de curs s'actualitzarà amb les decisions preses en reunió d'equip docent. Aquest document quedarà custodiat amb l'expedient de l'alumne per a un correcte traspàs d'informació el curs següent

Avaluació i seguiment del pla

Procediments:

- Reunions d'equip docent i tutors.
- Reunions amb l'Equip Directiu.
- Observació i seguiment del desenvolupament de les mesures recollides al PAD.
- Qüestionari del grau de satisfacció de l'alumnat i professors.

Indicadors:

- Grau de consecució dels objectius.
- Realització efectiva de les actuacions previstes.
- Resultats del qüestionari de satisfacció.

Documentació associada

MD020509 Model entrevista alumnat baixa

MD020515 Informe d'intervenció individual

MD020521 Model assabament

MD020522 Flexibilització anglès DSA

MD020520 Informe individual NESE